

Ferieloven

Akademikerforbundet mottar ofte spørsmål fra medlemmene når det gjelder tolkning av ferieloven. Vi har samlet et knippe spørsmål og fått vår advokat Bjørn Bråthen til å svare på disse.

Jeg vurderer å si opp stillingen for å gå over i stilling hos ny arbeidsgiver. Jeg har avviklet 1 ukes ferie i april og har fortsatt 5 ukers ferie til gode pga. overført ferie fra 2009. I tillegg har jeg opparbeidet meg 2 uker som skal avspaseres. Hva vil være gunstig for meg og hvilke rettigheter har jeg til avspasering og ferie i oppsigelsestiden?

Arbeidstakere som slutter i sin stilling midt i ferieåret og som har avspasering til gode, anbefaler jeg å prioritere uttak av avspasering i oppsigelsestiden fordi avspasering vil falle bort uten noen kompensasjon fra arbeidsgiver når arbeidsforholdet avsluttes. Arbeidstaker har imidlertid krav på utbetaling av opparbeidete feriepengene fra arbeidsgiver dersom feriepengene ikke er utbetalt før avslutning av arbeidsforholdet.

Jeg er i hel stilling, men har hatt permisjon uten lønn fra halve stillingen fra august 2009 til og med mai 2010.

Hvilke rettigheter har jeg til ferie og feriepengene i 2010?

I dette tilfellet har arbeidstaker rett til full ferieavvikling i 2010. Med hensyn til feriepengene som utbetales i 2010 vil disse bli lavere enn normalt som følge av at vedkommende har hatt permisjon uten lønn fra halve stillingen fra august 2009 og ut opptjeningsåret, dvs. til 31.12.2009. Vedkommende vil således få 10,2 % (12 % ved 5 ukers ferie) av feriepengegrunnet opptjent i 2009. Feriepengegrunnet er den lønn vedkommende har fått utbetalt i 2009 med fradrag av de feriepengene arbeidstakeren fikk utbetalt i 2009.

I forbindelse med utenlandsreise ble jeg sittende "askefast" i 14 dager utover fastsatt ferie. Nå sier min arbeidsgiver at jeg har valget mellom å bli trukket i lønn for disse 14 dagene eller "ta" dem som avviklet ferie for inneværende år. Hvilke rettigheter har jeg?

Her hadde arbeidstaker en arbeidsplikt i disse 14 dagene. Arbeidstaker har derfor ikke rett til full lønn, men blir nødt til å velge mellom trekk i lønn eller å anse de 14 dagene som avviklet ferie.

Jeg er gravid og går ut i foreldrepermisjon ca. 1. juli. Jeg vil fra dette tidspunkt motta foreldrepenger fra NAV i 46 uker. Hvilke rettigheter har jeg til ferie og feriepengene i 2011? Vil det ha noen betydning for ferie og feriepengene om jeg får full lønn fra arbeidsgiver i denne perioden mot at arbeidsgiver får refundert mine foreldrepenger fra NAV?

Arbeidstaker vil på vanlig måte få feriepengene fra arbeidsgiver i den tiden arbeidsgiver utbetaler ordinær lønn.

Mht. utbetaling av foreldrepenger fra trygden, fremgår det av § 10 nr. 4, litra c i ferieloven, samt av folketrygdlovens § 14-8 at trygden utbetaler feriepengene for inntil 12 uker av foreldrepenger etter full sats og for inntil 15 uker av foreldrepenger med 80 % av full sats.

Dersom arbeidsgiver utbetaler full lønn i permisjonsperioden, er utgangspunktet at arbeidsgiver også må utbetale feriepengene for hele utbetalingsperioden under foreldrepermisjonen dersom arbeidsgiver ikke har tatt forbehold om noen annet.

Etter fullførte studier, begynte jeg i min første jobb 1. februar og har ikke opparbeidet meg noe grunnlag for feriepengene i år.

Jeg har et par spørsmål:

a) Kan jeg kreve å få ferie i år?

b) Kan jeg unnlate å ta ferie? (Jeg har større behov for penger enn ferie dette året).

Ferielovens § 5, nr.3 fastsetter at alle som tiltrer senest 30.9. i ferieåret, har rett til full feriefritid. Feriefritiden er således ikke avhengig av feriepengeopptjening. Vedkommende arbeidstaker vil således kunne kreve full ferie i ferieåret 2010. Ferien vil i så fall bli ulønnet.

Med hensyn til avvikling av ferie, har arbeidstaker etter ferieloven § 5 en generell plikt til å avvikle feriefritiden hvert år. Dersom arbeidstaker ikke har full opptjening, kan arbeidstaker motsette seg avvikling av feriefritiden i den utstrekning feriepengene ikke dekker lønnsbortfallet under feriefraværet, konferer ferielovens § 5, nr.5. Det vil i dette tilfellet si at arbeidstakeren som ikke har noen opptjening av feriepengene, kan unnlate å ta ferie og således arbeide hele året 2010.